YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS
21 päivänä maaliskuuta 1997 *

Asiassa C-95/97,

Région wallonne, edustajinaan asianajajat Jean-Marie de Backer, Olivier Ralet ja Georges Vandersanden, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa Fiduciaire Myson SARL, 30 rue de Cessange,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan 18.12.1996 otsikolla "Teräs EHTY — Forges de Clabecq" tehdyn komission päätöksen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, J. L. Murray ja L. Sevón sekä tuomarit C. N. Kakouris, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari), G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm, M. Wathelet ja R. Schintgen,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Région wallonne (Vallonian hallintoalue) on yhteisöjen tuomioistuimeen 25.2.1997 jättämällään kanteella vaatinut EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla ja vedoten myös EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljänteen kohtaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan 18.12.1996 otsikolla "Teräs EHTY — Forges de Clabecq" tehdyn komission päätöksen, joka annettiin tiedoksi Belgian kuningaskunnalle 23.1.1997 päivätyllä kirjeellä.

2 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätään, että "jos yhteisöjen tuomioistuin ei selvästi ole toimivaltainen ratkaisemaan kannetta tai jos kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, yhteisöjen tuomioistuin voi jatkamatta asian käsittelyä ratkaista asian perustellulla määräyksellä julkisasiamiestä kuultuaan".

3 Yhteisöjen tuomioistuimella on sekä EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan että EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla toimivalta tutkia näissä määräyksissä tarkoitettujen yhteisön toimielinten säädösten laillisuus. Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom (EYVL L 319, s. 1) 3 artiklan perusteella, sellaisena kuin kyseinen päätös on muutettuna 8 päivänä kesäkuuta 1993 tehdyllä neuvoston päätöksellä 93/350/Euratom,

EHTY, ETY (EYVL L 144, s. 21), jota puolestaan on muutettu 7 päivänä maaliskuuta 1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/149/EHTY, EY (EYVL L 66, s. 29), yhteisöjen tuomioistuimella on viimeksi mainitun päätöksen voimaantulon jälkeen toimivalta tutkia ainoastaan jäsenvaltion tai yhteisöjen toimielimen nostamat kanteet.

4 Région wallonne väittää, että jäsenvaltion käsite, sellaisena kuin se on esitetty näissä perustamissopimusten määräyksissä, on laajennettava koskemaan osavaltioiden viranomaisia, joille liittovaltion velvollisuudet käyttää riidanalaisen päätöksen kohteena olevaa toimivaltaa ovat siirtyneet. Kantaja viittaa tältä osin erityisesti yhdistetyissä asioissa 62/87 ja 72/87, Exécutif régional wallon ja Glaverbel vastaan komissio, 8.3.1988 annettuun tuomioon (Kok. 1988, s. 1573), jossa yhteisöjen tuomioistuin tutki Vallonian aluehallituksen nostaman kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan valtion tukihankkeesta tehty komission päätös.

5 Viimeksi mainittu oikeuskäytäntö ei ole asian kannalta merkityksellinen. Yhteisöjen tuomioistuimen ei kyseisessä asiassa näet tarvinnut ratkaista omaa toimivaltaansa koskevaa kysymystä, sillä se oli tuolloin toimivaltainen tutkimaan sekä jäsenvaltion tai yhteisön toimielimen että kaikkien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden nostamat kanteet. Se seikka, ettei yhteisöjen tuomioistuin pitänyt tarpeellisena tutkia kyseisen kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ja että se antoi ratkaisun suoraan pääasiasta, ei voi missään tapauksessa olla peruste sille, että yhteisöjen tuomioistuimen voitaisiin todeta implisiittisesti katsoneen, että kanne oli jäsenvaltion nostama.

6 Perustamissopimusten rakenteesta käy päinvastoin selvästi ilmi, että jäsenvaltion käsitteellä, sellaisena kuin sitä on käytetty institutionaalisia seikkoja koskevissa oikeussäännöissä ja erityisesti kanteen nostamista koskevissa oikeussäännöissä, tarkoitetaan ainoastaan Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden hallituksia, eikä sitä voida laajentaa koskemaan aluehallituksia tai itsenäisiä yhteisöjä, riippumatta niille myönnetyn toimivallan laajuudesta. Päinvastaisen näkemyksen hyväksymisellä loukattaisiin perustamissopimusten mukaista institutionaalista tasapainoa; perustamissopimuksissa määritellään erityisesti ne edellytykset, joilla jäsenvaltiot eli perustamissopimusten ja liittymissopimusten sopimuspuolina olevat valtiot osallistuvat yhteisöjen toimielinten toimintaan. Euroopan yhteisöihin ei nimittäin voi kuulua enempää jäsenvaltioita kuin on niitä valtioita, jotka näihin yhteisöihin ovat virallisesti liittyneet.

7 Vaikka jäsenvaltioiden kaikkien viranomaisten, kuuluivatpa ne valtion keskushallintoon, osavaltion hallintoon tai muuhun aluehallintoon, on varmistettava yhteisön oikeussääntöjen noudattaminen omaan toimivaltaansa kuuluvilla keinoilla, yhteisöjen toimielinten tehtävänä ei vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ole lausua kunkin jäsenvaltion perustuslaissa säädetystä toimivallan jaosta eikä liittovaltion ja sen osavaltion viranomaisten velvollisuuksista (ks. mm. asia C-8/88, Saksa v. komissio, tuomio 12.6.1990, Kok. 1990, s. I-2321, 13 kohta). Näin ollen kanne, jolla komissio voi EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla tai jäsenvaltio kyseisen perustamissopimuksen 170 artiklan nojalla vaatia yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että toinen jäsenvaltio ei ole noudattanut sille kuuluvia velvoitteita, kohdistuu ainoastaan viimeksi mainitun jäsenvaltion hallitukseen, vaikka jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen johtuisi osavaltion, aluehallinnon tai itsenäisen yhteisön viranomaisten tekemisistä tai tekemättä jättämisistä (ks. erityisesti Belgian kuningaskunnan osalta mm. yhdistetyt asiat 227/85, 228/85, 229/85 ja 230/85, komissio v. Belgia, tuomio 14.1.1988, Kok. 1988, s. 1 ja asia C-211/91, komissio v. Belgia, tuomio 16.12.1992, Kok. 1992, s. I-6757).

8 Koska Région wallonnen kannetta ei näin ollen voida rinnastaa jäsenvaltion nostamaan kanteeseen sen enempää kuin yhteisön toimielimenkään nostamaan kanteeseen, yhteisöjen tuomioistuimelta puuttuu selvästi toimivalta tutkia asia.

9 EY:n ja EHTY:n tuomioistuimen perussääntöjen 47 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että "kun yhteisöjen tuomioistuin katsoo asian kuuluvan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, se siirtää asian yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, joka ei tässä tapauksessa voi kieltää olevansa toimivaltainen asiassa".

10 Edellä mainitusta Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta tehdystä neuvoston päätöksestä käy ilmi, että kyseisellä tuomioistuimella on toimivalta muun muassa tutkia kanteet, jotka luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt ovat nostaneet EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan toisen kohdan ja EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan nojalla.

11 Koska nyt käsiteltävän kanteen on nostanut oikeushenkilö EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan nojalla ja koska kantaja pyrkii vetoamaan myös EY:n perustamissopimuksen 173 artiklaan, on todettava, että kanne kuuluu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivaltaan ja on tämän vuoksi siirrettävä sille.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on määrännyt seuraavaa:

1) Asia C-95/97, Région wallonne vastaan komissio, siirretään Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle.

2) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Annettiin Luxemburgissa 21 päivänä maaliskuuta 1997.

R. Grass — kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias — presidentti